

2514-02

**NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU MER
BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED
GEMEENTE ZUNDERT**

GEMEENTE ZUNDERT

1 februari 2011
075308801.0.2
110502.700188.0720

Inhoud

1 Inleiding	3
1.1 Bestemmingsplan Buitengebied	3
1.2 M.e.r.-plicht	4
1.3 Leeswijzer	6
2 Procedure	7
2.1 Overzicht procedure m.e.r.	7
2.2 Consultatie over deze notitie	8
2.3 Verdere procedure en globale planning	8
3 Beleid, wet- en regelgeving	10
3.1 Inleiding	10
3.2 Relevante milieuwetgeving	10
3.2.1 Bescherming van Natura 2000-gebieden	10
3.2.2 Wet ammoniak en veehouderij	12
3.2.3 Wet geurhinder en veehouderij	13
3.3 Ruimtelijk beleid	14
3.3.1 Structuurvisie en Verordening Ruimte provincie Noord-Brabant	14
3.3.2 Beleidsuitgangspunten bestemmingsplan buitengebied Zundert	16
3.3.3 Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert	16
4 Referentiesituatie en alternatieven	18
4.1 De referentiesituatie	18
4.2 Voorgestelde alternatieven	20
5 Beoordelingskader	22
5.1 Studiegebied	22
5.2 Planhorizon: referentiejaar	22
5.3 Beoordelingscriteria	22
Bijlage 1 Trendmatige ontwikkeling veehouderij	25
Bijlage 2 Trendmatige ontwikkeling boomteeltsector	26
Bijlage 3 Literatuurlijst	28
Colofon	29

HOOFDSTUK

1

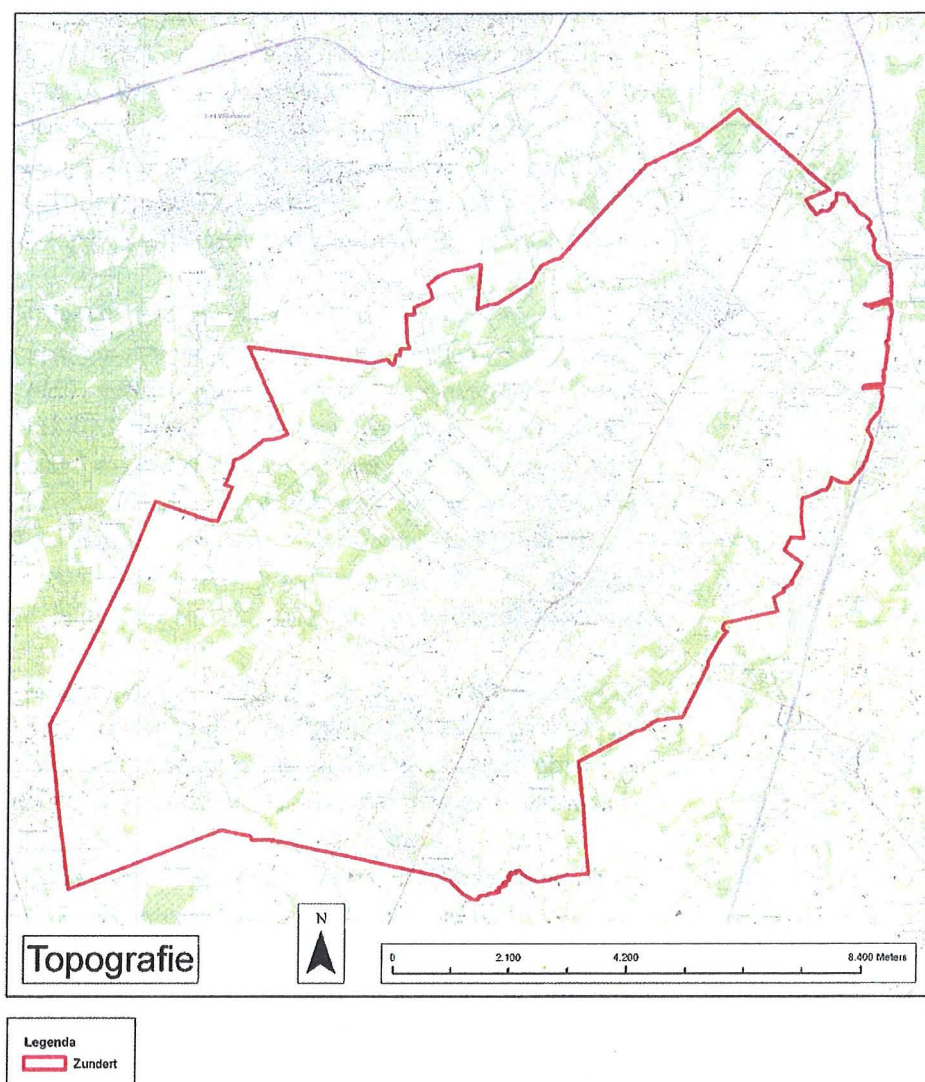
Inleiding

1.1**BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED**

De gemeente Zundert stelt een nieuw bestemmingsplan op voor het gehele buitengebied. In onderstaande afbeelding is de begrenzing van het gemeentelijk grondgebied gegeven.

Afbeelding 1.1

Grens gemeente Zundert.

In de gemeente Zundert zijn geen landbouwontwikkelingsgebieden (LOG) voor de intensieve veehouderij aangewezen. Binnen de gemeente Zundert zijn enkel verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden aangewezen.

In de verwevingsgebieden is hervestiging of uitbreiding van de intensieve veehouderij beperkt mogelijk. In de extensiveringsgebieden is dit niet mogelijk.

Boomteelt is een belangrijke sector in de gemeente Zundert, 11% van het nationale productieoppervlak van de boomteelt is gelegen binnen de gemeente. De boomteeltsector vraagt om ontwikkelingsruimte voor pot- en containerteelt, als ook voor teeltondersteunende kassencomplexen.

In het kader van het bestemmingsplan buitengebied zal de gemeente haar beleid over de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij en boomteeltsector nader uitwerken.

1.2

M.E.R.-PLICHT

Bij dit bestemmingsplan is er sprake van een wettelijke verplichting tot het doorlopen van de m.e.r.-procedure en het opstellen van een MER. Het op te stellen milieueffectrapport (MER) wordt hierbij gebruikt als beleidsvormend en informatief instrument voor het op te stellen bestemmingsplan buitengebied. Het bestemmingsplan Buitengebied zal ruimtelijk beleid bevatten over de ontwikkeling van de (intensieve-) veehouderijen en boomteeltsector. Dit beleid wordt vertaald in regels en een verbeelding waarin de planologische ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen en boomteeltsector worden aangegeven.

Het voorgenomen planologisch beleid van de gemeente voor de intensieve veehouderij kan worden aangemerkt als een kader voor latere m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten, te weten besluiten over milieu- en bouwvergunningen (met inwerkingtreding van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) per 1-10-2010 vervangen door de omgevingsvergunning) van veehouderijen met een omvang boven de m.e.r.-drempel (artikel 7.2 Wet milieubeheer: het gaat om de categorieën C14 en D14 van het Besluit m.e.r.). Om die reden dient voor het bestemmingsplan een m.e.r. te worden doorlopen. Het MER beschrijft ontwikkelingen en effecten op het schaalniveau van het buitengebied van de gemeente Zundert. Het MER gaat niet in op individuele bedrijven.

Ook het uitvoeren van een passende beoordeling vormt een reden dat er een MER dient te worden opgesteld. Voor de ontwikkelingen in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Zundert geldt dat uit de voortoets moet blijken of significante gevolgen uit te sluiten zijn op de Natura 2000-gebieden zowel in Nederland als België.

Zoals omschreven in de *Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert* zal naar verwachting de komende tien jaar een verdubbeling plaatsvinden van het bestaand oppervlak pot- en container velden en kassen in de gemeente Zundert. Deze planologische ontwikkeling neemt binnen de gemeente Zundert een aanzienlijke ruimte in beslag en heeft impact op landschap en mogelijk andere milieuthema's. Om deze reden zal de boomteeltsector meegenomen worden in de te doorlopen m.e.r.

BOOMTEELT EN M.E.R. JURIDISCH GEZIEN

De boomteelt als zodanig is niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig. Wel zijn sectoren die zeer verwant zijn m.e.r.-(beoordelings)plichtig, namelijk glastuinbouw en bloembollenteelt.

Bij een omvang van meer dan 100 hectare geldt m.e.r.-plicht (categorieën C11.3 en C11.4). Bij een drempel van meer dan 50 hectare dient een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd (categorieën D11.4 en D11.5), hetgeen een onderzoek is waarbij a.h.v. omgevingskwaliteiten moet worden bepaald door het bevoegd gezag of zij een MER vereist of niet.

Echter, Het Europese Hof van Justitie heeft op 15 oktober 2009 bepaald dat Nederland de regels voor m.e.r. niet goed uitvoert (Commissie tegen Nederland, zaak C-255/08 van 15 oktober 2009). Het Hof oordeelt dat Nederland ten onrechte in onderdeel D drempels heeft vastgesteld die alleen rekening houden met de omvang van projecten en niet met andere relevante criteria uit bijlage III van de Europese richtlijn van projecten (vooral de kenmerken en de plaats van het project). Daardoor bestaat dus ook bij activiteiten die onder de drempel(s) van het Besluit m.e.r. blijven, niet de zekerheid dat geen m.e.r.-beoordeling nodig is.

Om hier aan tegemoet te komen wordt het bevoegd gezag geadviseerd om ook in deze gevallen te toetsen aan bijlage III en de resultaten hiervan minimaal op te nemen in de onderbouwing van het plan of besluit.

Als antwoord op de uitspraak van het Europese Hof van Justitie doet het kabinet een voorstel om het Besluit m.e.r. aan te passen (Staatscourant, Nr. 9086, 16 juni, 2010). De verwachting is dat voorjaar 2011 het nieuwe Besluit m.e.r. van kracht zal worden. Relevant voor het MER voor Zundert is dat glastuinbouw en bloembollenteelt niet langer m.e.r.-plichtig zijn, wel m.e.r.-beoordelingsplichtig (categorie D9). Verder is relevant dat een soort bezemcategorie voor m.e.r.-beoordeling is toegevoegd (D51). Daarin is geregeld dat ook in gevallen activiteiten onder de drempelwaarde voor m.e.r.-beoordeling vallen, er toch een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Dit indachtig de Europese systematiek.

Door de boomteeltontwikkelingen te bemerken handelt de gemeente Zundert in de geest van het nieuwe Besluit-m.e.r. en van de Europese Richtlijn.

Toelichting op M.E.R.-procedure en de terminologie:

M.E.C. = milieueffectrapportage = de procedure

MER = milieueffectrapport = het product

Per 1 juli 2010 is de M.E.C.-wetgeving gemoderniseerd door een wijziging van de Wet milieubeheer. Hierdoor is geen sprake meer van de eerder gebruikte termen plan-MER en besluit-MER, maar van een Basisprocedure en een Beperkte procedure. Voor deze m.e.r.-procedure geldt de Basisprocedure. Waar in deze notitie wordt gesproken over m.e.r., wordt bedoeld op de Basisprocedure.

Een misverstand is dat, na het doorlopen van een m.e.r. voor de ruimtelijke procedure, geen MER meer nodig zou zijn voor de individuele activiteiten. Dit is niet het geval: de m.e.r.-plicht blijft onverkort van kracht. Als een veehouderij wil uitbreiden wordt de aanvraag voor een nieuwe vergunning getoetst op de m.e.r.-plicht (zie voor meer informatie: www.infomil.nl of www.vrom.nl).

In het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Zundert zijn geen andere ontwikkelingen voorzien die m.e.r.-plichtig zijn.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Voor deze m.e.r.-procedure is de gemeente Zundert zowel initiatiefnemer als Bevoegd Gezag. Praktisch betekent dit dat het College van Burgemeester en Wethouders het bestemmingsplan en het MER voorbereidt en dat de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt. Bij de vaststelling maakt de gemeenteraad gebruik van het MER en de reacties en adviezen die worden gegeven naar aanleiding van de ter inzage legging van het ontwerp-bestemmingsplan en het MER.

1.3**LEESWIJZER**

Hoofdstuk 2 beschrijft de procedure die geldt voor de m.e.r. en de relatie met de procedure van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 3 staan de belangrijkste beleidskaders. De referentiesituatie en de alternatieven zijn beschreven in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 is het beoordelingskader beschreven voor het op te stellen MER.

HOOFDSTUK

2 Procedure

2.1

OVERZICHT PROCEDURE M.E.R.

Voor de m.e.r. moeten de stappen doorlopen worden zoals weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 2.2

De m.e.r.-procedure voor het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Zundert.

Voor de m.e.r. van het bestemmingsplan buitengebied Zundert wordt het proces als volgt doorlopen:

- De procedure start met een bekendmaking van het voornemen via een openbare kennisgeving en met deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van het MER. In deze kennisgeving staat dat de NRD samen met het voorontwerp-bestemmingsplan ter visie gaat.
- De gemeente stuurt deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau naar andere overheden en maatschappelijke organisaties, maar ook anderen kunnen een zienswijze indienen over de inhoud van het op te stellen MER. Bijvoorbeeld over de alternatieven, de beoordelingscriteria en suggesties voor de besluitvorming. Bij de m.e.r.-procedure voor het bestemmingsplan buitengebied zal de gemeente Zundert die organisaties en overheden raadplegen zoals genoemd in de publicatie waarin de ter inzage legging van deze notitie wordt aangekondigd.
- Bij het opstellen van het MER wordt rekening gehouden met de ingebrachte zienswijzen.
- Nadat het milieuonderzoek is afgerond worden de resultaten daarvan meegenomen bij het formuleren van het beleid, het opstellen van de planregels en het maken van de verbeelding voor het bestemmingsplan buitengebied.
- Het MER wordt samen met het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage gelegd. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld zienswijzen over het MER en het ontwerp-bestemmingsplan naar voren te brengen. De Commissie voor de m.e.r. toetst tevens de kwaliteit van het MER. Ook beoordeelt de commissie of informatie aanwezig is (en juist is) om het besluit te kunnen nemen.

In het bestemmingsplan dat ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden, zal worden beschreven hoe de resultaten van het MER en de inspraakreacties zijn verwerkt. Ook zal worden beschreven op welke wijze de milieugevolgen worden geëvalueerd.

2.2

CONSULTATIE OVER DEZE NOTITIE

De consultatie kan ingaan op bijvoorbeeld de volgende onderwerpen:

- alternatieven;
- beoordelingscriteria;
- suggesties voor de besluitvorming.

Eventuele reacties kunnen per post of e-mail worden aangeleverd aan:

Gemeente Zundert
t.a.v. dhr. P. Engeltaart
Postbus 10.001
4880 GA ZUNDERT
p.engeltaart@zundert.nl

2.3

VERDERE PROCEDURE EN GLOBALE PLANNING

Het MER wordt parallel aan het ontwerp-bestemmingsplan opgesteld, zodat de uitkomsten van het MER bij de ter inzagelegging in het ontwerp-bestemmingsplan zijn verwerkt.

De globale planning is:

- Maart-april 2011: Consultatie over reikwijdte en detailniveau en voorontwerp-bestemmingsplan.
- Sept.-okt. 2011: Ter inzage legging ontwerp-bestemmingsplan en MER.

HOOFDSTUK

3

Beleid, wet- en
regelgeving**3.1****INLEIDING**

In het op te stellen MER staat de planologische regeling ten aanzien van de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij en boomteeltsector centraal. Er zijn verschillende beleidskaders waarmee de gemeente bij het bepalen van haar planologische beleid rekening heeft te houden. In dit hoofdstuk is een aantal belangrijke beleidskaders beschreven voor de m.e.r.-procedure.

Een uitgebreidere omschrijving van het beleid en overige relevante beleidskaders komen in het MER te staan. Het gaat dan vooral om:

- Waterbeheerplan Waterschap Brabantse Delta.
- Wet milieubeheer (vooral aangaande milieueffectrapportage en luchtkwaliteitseisen).
- IPPC-richtlijn.
- Wet ruimtelijke ordening (Wro).
- Besluit huisvesting.
- Welzijnswetgeving voor dieren.

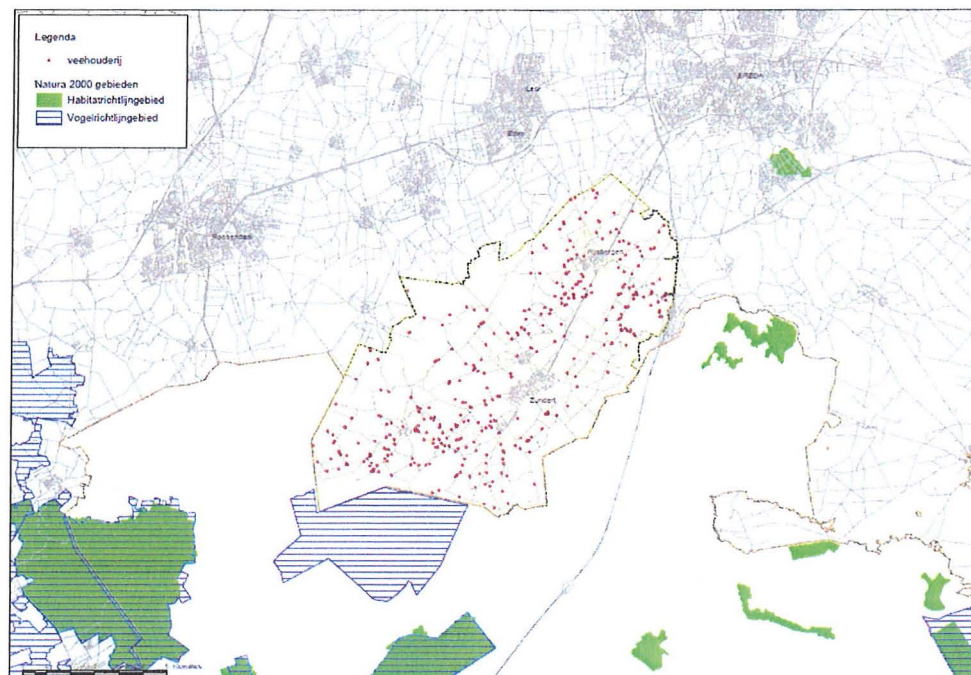
3.2**RELEVANTE MILIEUWETGEVING****3.2.1****BESCHERMING VAN NATURA 2000-GEBIEDEN**

In het MER dient onderbouwd te worden of significante gevolgen uit te sluiten zijn op Natura 2000-gebieden in zowel Nederland als België. In Nederland zijn dit de gebieden waar een gebiedsbescherming voor geldt op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn, die is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving door middel van de Natuurbeschermingswet 1998. In Nederland is de provincie het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Natuurbeschermingswet (Nbw).

Binnen het grondgebied van de gemeente Zundert zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. In de directe nabijheid van de gemeente zijn zowel op Nederlands als op Belgisch grondgebied Natura 2000-gebieden aanwezig. De Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 3.3

Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Zundert.

Mogelijke effecten tengevolge van (toename van) de ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden zijn alleen vanuit veehouderijen (dus niet vanuit de boomteeltsector) te verwachten. Voor een groot deel van vooral de Brabantse Natura 2000-gebieden geldt dat huidige depositie van stikstof (o.a. door de emissie van ammoniak uit stallen van veehouderijen) veel hoger is dan de kritische depositiewaarden van kwalificerende habitats van de Natura 2000-gebieden. Er is dus vaak al sprake van een overbelaste situatie ten aanzien van stikstof.

De mogelijkheden voor ontwikkeling van veehouderijen in de gemeente Zundert worden in belangrijke mate bepaald door de (on)mogelijkheden om een Nbw-vergunning te krijgen voor de gewenste ontwikkeling van het bedrijf en de eisen en randvoorwaarden die voortvloeien uit de Verordening Stikstof en Natura2000 die in juli 2010 door Provinciale Staten is vastgesteld.

De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen die qua emissiereductie verder gaan dan de vereisten uit Besluit Huisvesting. Nieuwe stallen worden vanaf juli 2010 getoetst aan de streefwaarden die in de bijlagen bij de verordening zijn genoemd en de toepassing van stallen/technieken met een ammoniakemissie per dier die ligt onder die streefwaarden. Deze eisen gelden voor nieuwe stallen, niet voor bestaande stallen. Uiterlijk op 1 januari 2028 (na drie beheerplanperioden) dient het bedrijf als geheel gemiddeld te voldoen aan de vereisten uit de provinciale verordening.

Depositiebank provincie Noord-Brabant

De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de stikstof (N)-depositie op de gevoelige habitats binnen de Natura2000-gebieden van veehouderijbedrijven registreert en via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Salderingen verlopen (verplicht) via de depositiebank. De depositiebank wordt door de provincie beheerd.

Door te salderen wordt een door een bedrijf veroorzaakte toename (van emissie van ammoniak, boven het gecorrigeerd emissieplafond¹) van de N-depositie op een N-gevoelig habitat verevend met de (eerdere) afname van de N-depositie op hetzelfde habitat als gevolg van het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de bedrijfsvoering door (een of meer) andere bedrijven. Als er onvoldoende saldo op de bank beschikbaar is, is saldering niet mogelijk en wordt de aanvraag geweigerd.

Door de eis van saldering bij emissies boven het gecorrigeerd emissieplafond (vergunning december 2004) en dat er voldoende saldo beschikbaar moet zijn dankzij stoppers en inkrimpers voor er gesaldeerd kan worden, is verzekerd dat de depositie van stikstof door veehouderijen, op de gevoelige habitats, niet hoger kan worden dan de depositie op basis van de vergunde emissies per 7 december 2004, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting.

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan wordt geboden, kan dus niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers. Deze administratie verloopt via de Depositiebank bij de Provincie Noord-Brabant.

3.2.2

WET AMMONIAK EN VEEHOUDERIJ

Op nationaal niveau is de bescherming van de voor ammoniakdepositie gevoelige bos- en natuurgebieden geregeld in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Deze wet geeft de provincie de bevoegdheid om bepaalde afwegingen te maken ten aanzien van de te beschermen gebieden. De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is bedoeld als basis voor het beoordelen van het aspect ammoniak afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De Wav heeft alleen betrekking op de ammoniakemissie uit dierenverblijven van een veehouderij en niet op andere bronnen van ammoniak binnen een veehouderij.

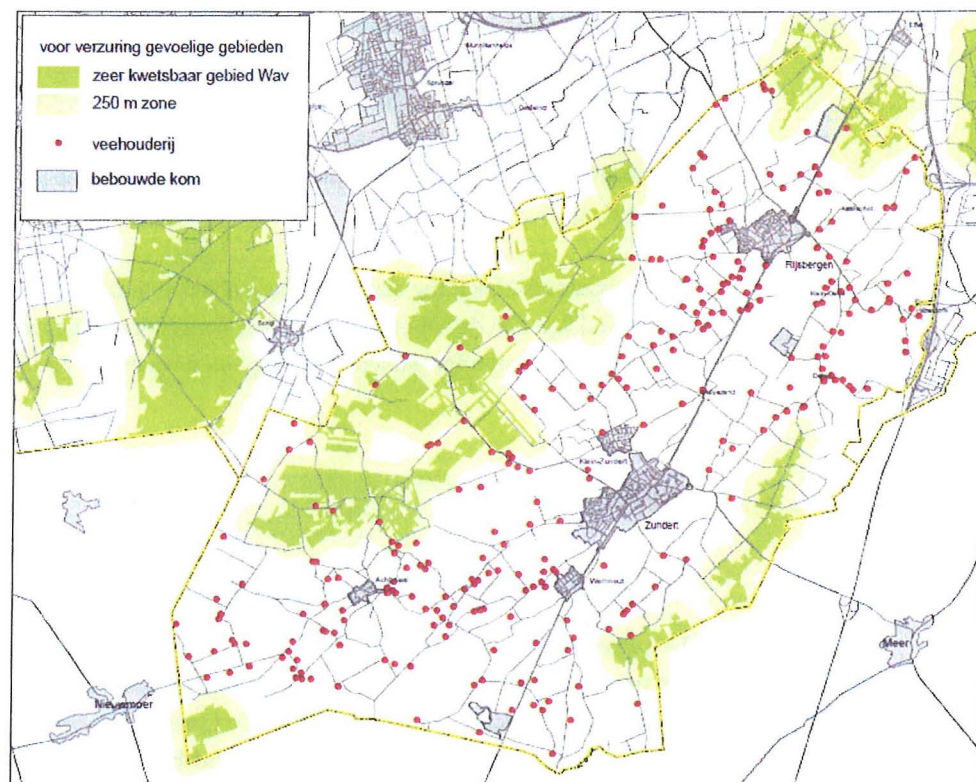
Bij beslissingen inzake het oprichten of veranderen van een veehouderij moet op grond van de Wav worden besloten of de aangevraagde vergunning kan worden verleend of moet worden geweigerd. Als een veehouderij is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied of in een zone van 250 meter daaromheen, kan een bedrijf slechts zeer beperkt worden opgericht of uitgebreid. De ligging van de dierenverblijven is bepalend voor de vraag of een veehouderij binnen of buiten de zone ligt.

¹ Dit is de emissie van ammoniak volgens de op 7 december 2004 geldende vergunning, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Voor bedrijven die al eerder een Nbwet-vergunning hebben gekregen, de daarin vergunde situatie, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting.

Op 3 december 2008 is in Noord-Brabant het definitieve besluit Vaststelling kaart zeer kwetsbare gebieden Wet ammoniak en veehouderij (Wav-kaart) gepubliceerd. Op basis van dit besluit heeft een actualisering plaatsgevonden van de zogenaamde Wav-kaart.

Afbeelding 3.4

Wav-gebieden in Zundert en de 250 meter zones daaromheen.

De Wav-zonering heeft nauwelijks gevolgen voor de ontwikkeling van de veehouderijen in de gemeente Zundert. De Wav-gebieden liggen voornamelijk in de extensiveringsgebieden. In enkele gevallen is er een kleine overlap te constateren van de verwevingszone en de 250 meter zone vanuit de Wav.

3.2.3

WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Voor het MER bestemmingsplan buitengebied speelt de Wet geurhinder en veehouderij een grote rol. De mogelijkheden voor hervestiging of uitbreiding naar intensieve veehouderijen worden sterk bepaald door de regelgeving ten aanzien van de emissie van geur uit stallen en de geurbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten, zoals woningen.

Bij het verlenen van vergunningen voor veehouderijen en in de ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met geuroverlast van veehouderijen. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor het beoordelingskader. Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit veehouderijstallen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen. Ook heeft deze wet consequenties voor de wijze waarop in ruimtelijke plannen het aspect geurbelasting door veehouderijen een rol speelt.

Gemeenten kunnen op grond van de Wet geurhinder en veehouderij binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten. De gemeente Zundert heeft geen eigen geurverordening opgesteld, zodat de generieke wettelijke normen van toepassing zijn. Vanuit de Wet geurhinder en veehouderij dient onderscheid te worden gemaakt in twee soorten contouren, namelijk contouren die gelden voor de bebouwde kom (3 ou-contouren of een vaste afstand van 100 meter) en contouren die gelden buiten de bebouwde kom (14 ou-contouren of een vaste afstand van 50 meter). In het MER wordt aangegeven welke invloed deze normstelling heeft op de milieuruimte (geur) voor intensieve veehouderijen in het plangebied. Voor melkveebedrijven gelden veelal de vaste afstanden.

In voorgaande afbeelding staan de Wav-gebieden in de gemeente Zundert aangegeven. De grijze vlakken zijn de bebouwde kommen waarvoor dus geurnorm 3 ou of vaste afstand 100 meter geldt, het overige gebied is buitengebied waarvoor geurnorm 14 ou of vaste afstand 50 meter geldt.

3.3

RUIMTELIJK BELEID

3.3.1

STRUCTUURVISIE EN VERORDENING RUIMTE PROVINCIE NOORD-BRABANT

De provincie Noord-Brabant heeft de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) waarin het nieuwe beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) wordt beschreven op 1 oktober 2010 vastgesteld. Het strategische beleid voor de fysieke omgeving in Noord-Brabant was beschreven in de Interim Structuurvisie Noord-Brabant (ISV). De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening vervangt de Interim Structuurvisie Noord-Brabant. De structuurvisie is zelfbindend voor de provincie, maar niet voor gemeenten, en geeft voor de opgenomen beleidsonderdelen het provinciale belang aan.

Wat betreft het buitengebied kent de nieuwe structuurvisie een aantal wijzigingen die samenhangen met de zonering van natuur, landschap en landbouw. Gebiedsaanduidingen in de ISV zijn (deels) samengevoegd in gebiedsaanduidingen in de SVRO, wat als consequentie heeft dat het gedetailleerde beleid uit de ISV wordt losgelaten. In de SVRO wordt daarbij in het hele buitengebied, buiten de ecologische hoofdstructuur, uitgegaan van een 'ja-mits' benadering terwijl in de ISV een sterk onderscheid wordt gemaakt tussen gebieden met waarden, waarvoor het 'nee-tenzij' principe geldt, en gebieden zonder waarden waar ontwikkelingen mogelijk zijn (ja-principe).

De Verordening Ruimte is één van de instrumenten om het provinciaal ruimtelijk beleid te realiseren, naast bijvoorbeeld ontwikkelingsgerichte communicatieve en financiële instrumenten. De Verordening Ruimte bevat instructieregels die van belang zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen.

De Brabantse verordening Ruimte is tot stand gekomen in 2 fasen. Fase 1 gaat over de onderwerpen waarvoor het Rijk uitwerking van de provincie vraagt en de onderwerpen die zijn gebaseerd op eerder vastgesteld beleid. Ook de consequenties van de besluiten van Provinciale Staten (PS) over de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderij en de boomteeltsector zijn in de Verordening ruimte fase 1 verwerkt.

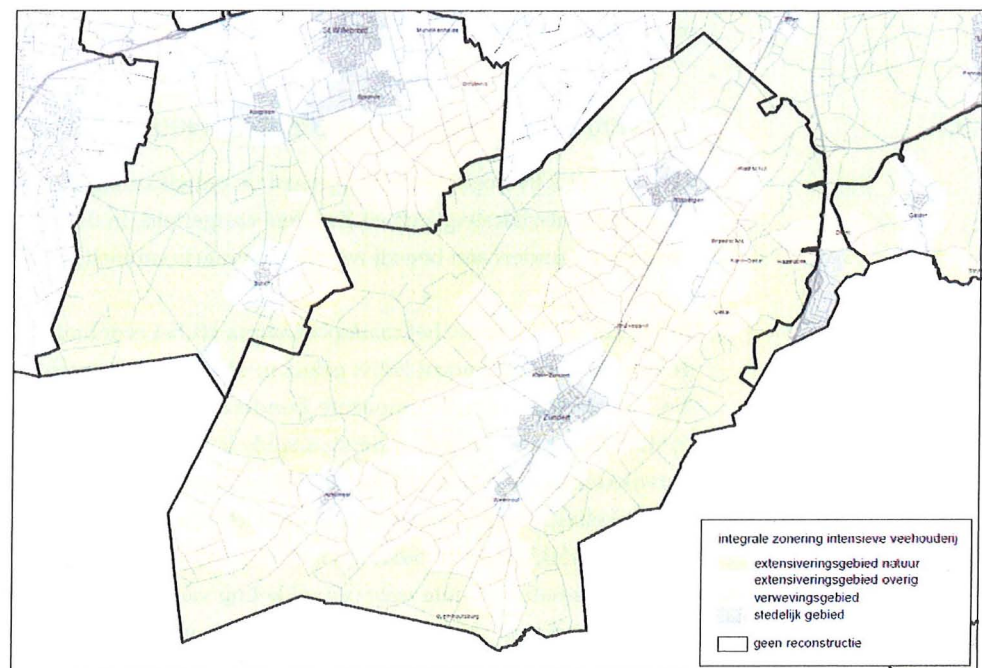
In de verordening fase 2 zijn onderwerpen geregeld die voortkomen uit verplichtingen door provinciale keuzes in de Structuurvisie en uit het ontwerp 'Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte'.

Hieronder zijn de provinciale beleidskaders beschreven die relevant zijn voor het beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij. Het bestemmingsplan buitengebied zal (minimaal) moeten voldoen aan de regels uit de verordening. Voor de regels geldt een gebiedsindeling, de integrale zonering intensieve veehouderij, zoals die is opgenomen in het Reconstructieplan De Baronie en is weergegeven in onderstaande afbeelding:

- Binnen extensiveringsgebieden is geen nieuwvestiging, uitbreiding (van bouwblokken), hervestiging of omschakeling van intensieve veehouderijen mogelijk. Uitbreiding van bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij binnen het bestaande bouwblok is sinds 1 oktober 2010 niet meer mogelijk.
- Binnen verwevingsgebieden is hervestiging of uitbreiding mogelijk mits sprake van duurzame locatie en bouwblokken mogen niet groter worden dan 1,5 hectare. Nieuwvestiging is niet mogelijk.
- Ontheffingsmogelijkheid (onder voorwaarden) tot uitbreiden van bouwblokken tot een maximum van 2,5 ha. De provincie moet die ontheffing verlenen.

Afbeelding 3.5

Integrale zonering van het Reconstructieplan in de gemeente Zundert.

DUURZAME LOCATIES

In het reconstructieplan en in de verordening is het beleid ten aanzien van duurzame locaties aangeduid, onder andere in de vorm van een aantal criteria die bepalend zijn of een locatie wel of niet als duurzaam kan worden aangemerkt. De exacte operationalisering van de zogenaamde "duurzame locaties" in het bestemmingsplan is voor het MER van belang, omdat op deze locaties de meeste mogelijkheden voor uitbreiding, hervestiging en omschakeling worden geboden en er rondom deze locaties ook de meeste milieueffecten zijn te verwachten.

Gelet op het feit dat het begrip duurzame locatie in de provinciale handreiking in vrij algemene zin is gespecificeerd, is het zinvol om in het MER:

- aan te geven welke locaties als duurzaam kunnen worden aangemerkt. Eventueel kan hierin een bepaalde gradatie worden aangebracht;
- in te schatten in hoeverre die planologische ruimte ook daadwerkelijk kan worden benut gezien de regelgeving (op het gebied van ammoniak, geur en fijn stof);
- in te schatten wat de milieugevolgen zijn indien deze planologische ruimte en milieuruimte daadwerkelijk benut wordt;
- aan te geven hoe nadelige en ongewenste milieueffecten voorkomen kunnen worden.

3.3.2

BELEIDSUITGANGSPUNTEN BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED ZUNDERT

Op 23 april 2009 heeft de gemeenteraad van Zundert de beleidsuitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan vastgesteld. Het document vormt de basis voor het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Per thema wordt ingegaan op het nu geldende beleid en de wijze waarop dit thema is opgenomen in de huidige bestemmingsplannen van de gemeente Zundert. Aan de hand hiervan is een voorstel gedaan voor de manier waarop dit thema kan worden opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied Zundert. Dit is onder andere gedaan voor de agrarische takken glastuinbouw/ glasboomteelt, intensieve veehouderij en agrarische bedrijven niet zijnde intensieve veehouderij of glastuinbouw.

3.3.3

ONTWIKKELINGSVISIE BOOMTEELTONTWIKKELINGSGEBIED ZUNDERT

Op 23 april 2009 heeft de gemeenteraad de ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert vastgesteld. In deze ontwikkelingsvisie geeft de gemeente Zundert aan hoe zij wil omgaan met boomteeltgebieden.

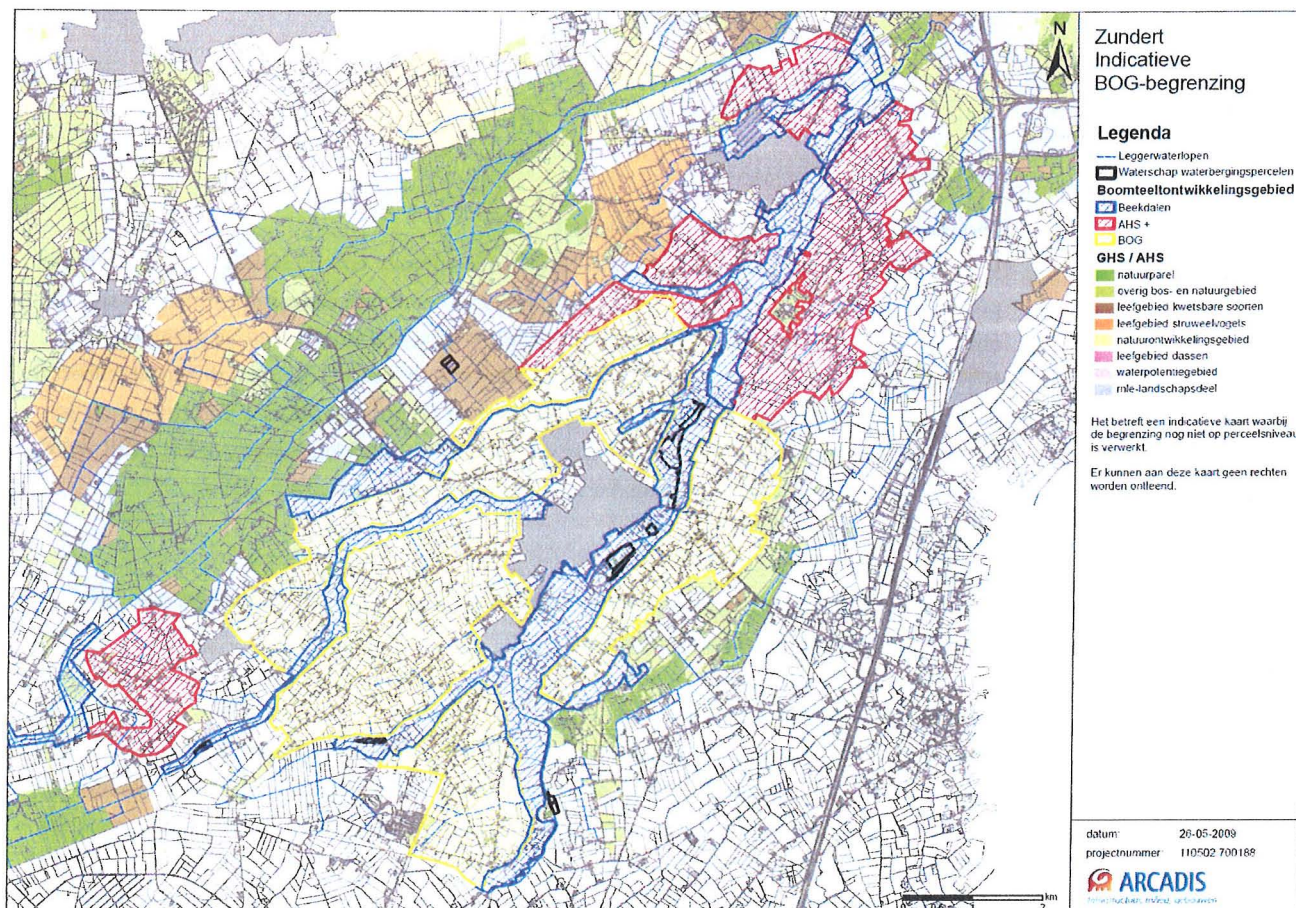
In het kader van zowel het raadsprogramma als het economische beleidsplan heeft de gemeente Zundert nadrukkelijk gekozen voor de positionering als boomteeltgemeente. De boomteeltsector in de gemeente Zundert vraagt om ontwikkelingsruimte voor pot- en containerteelt als ook teeltondersteunende kassen om in de kunnen spelen op de ontwikkelingen. Door herijking van het bestaande beleid kan de benodigde ontwikkelingsruimte voor de boomteeltsector worden geboden. Het mogelijk maken van differentievlakken op afstand, ten behoeve van de pot- en containervelden, en het creëren van beleidsmatige ruimte voor ontwikkeling van teeltondersteunende kassen faciliteert de boomteeltsector om in te kunnen spelen op de marktontwikkelingen. Niet in de gehele gemeente Zundert worden deze ontwikkelingen mogelijk gemaakt. In gebieden waar boomteelt conflicteert met andere doelstellingen, zoals natuurdoelstellingen, zal de ontwikkelingsruimte niet worden geboden.

In de ontwikkelingsvisie is een tweedeling gemaakt gericht op de ontwikkelingsmogelijkheden die voortkomen uit de specifieke wensen van de boomteeltsector. Het boomteeltontwikkelingsgebied (BOG) zoals deze is weergegeven in het reconstructieplan en het huidige bestemmingsplan is gericht op ontwikkeling van glasboomteelt en teeltondersteunende kassen. De begrenzing is zodanig aangepast dat de subgebieden, waaronder de beekdalen, waar geen grootschalige ontwikkeling van boomteelt of teeltondersteunende kassen wenselijk is, buiten de begrenzing komen te vallen.

Afbeelding 3.6

Indicatieve BOG-begrenzing uit de Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert.

Voor het verruimen van de mogelijkheden voor pot- en containerteelt en ondersteunende teelt onder glas is aanvullend de AHS+ aangewezen. Binnen deze begrenzing valt een deel van de AHS-landbouw die in het reconstructieplan is betiteld als verruimingszone voor teeltondersteunende voorzieningen. In onderstaande afbeelding is op kaart weergegeven het BOG en AHS+ gebieden. In deze gebieden is de gemeente van plan om extra ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor de boomteeltsector.

Voor de planperiode van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied, 10 jaar na vaststelling, wordt in de ontwikkelingsvisie voorgesteld om een maximum te stellen aan de ontwikkeling van glas en pot- en containervelden. De gestelde bovengrenzen gelden voor het gehele gebied van de gemeente Zundert, inclusief de bestaande oppervlakten, en alle sectoren. De bovengrenzen zijn:

- Maximale bovengrens van 500 hectare pot- en containerveld.
- Maximale bovengrens van 175 hectare glas.

In de ontwikkelingsvisie heeft de gemeente gekozen voor een extra ontwikkelingsimpuls van de economische en landschappelijke drager de "boomteeltsector" binnen de mogelijkheden van het gebied.

HOOFDSTUK

4 Referentiesituatie en alternatieven

4.1

DE REFERENTIESITUATIE*Huidige situatie veehouderij en boomteelt*

Voor het op te stellen MER is het van belang om te bepalen wat de huidige situatie is in het plangebied en welke autonome ontwikkelingen zijn voorzien. Deze informatie kan dienen om een referentie te bepalen voor de in het MER te beschrijven effecten bij planologische effectuering van de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderij en de boomteeltsector. In deze paragraaf wordt kort een beeld gegeven van de huidige situatie van het aantal en type veehouderijbedrijven en de omvang wat betreft de boomteeltsector. In het MER wordt voor de verschillende beoordelingsthema's een beschrijving gegeven van de referentiesituatie.

Met behulp van het Bestand Veehouderij Bedrijven is een duidelijk en actueel overzicht beschikbaar van de veehouderijbedrijven.

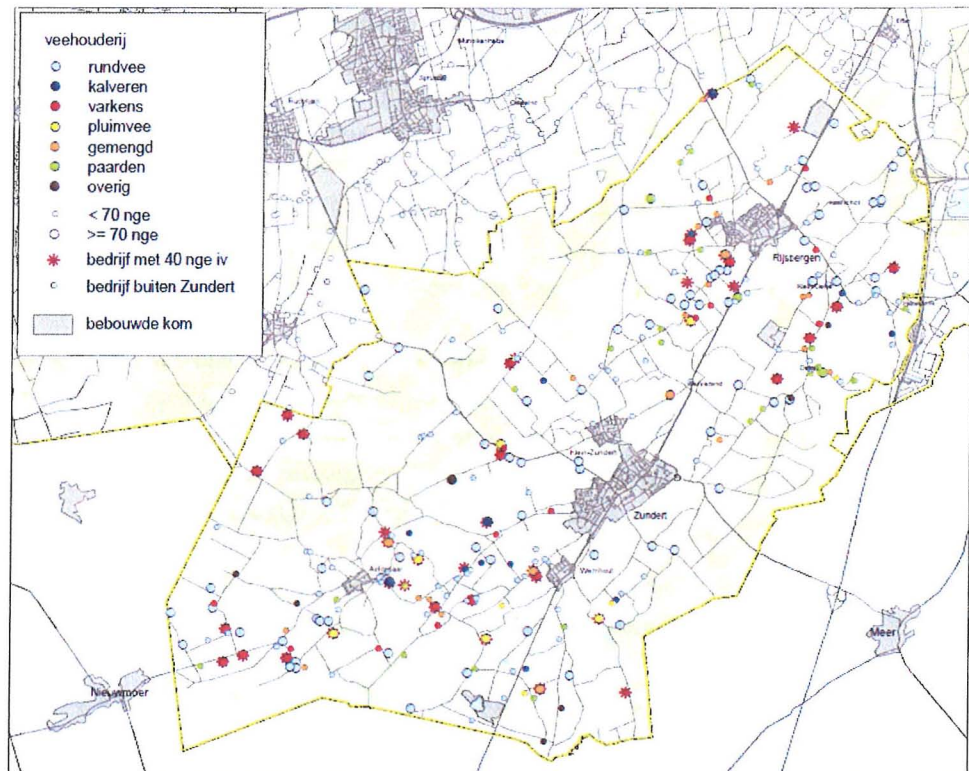
ONDERSCHEID VEEHOUDERIJEN-NGE

Voor de ligging van veehouderijen wordt voor het effect onderscheid gemaakt tussen intensieve en extensieve veehouderij. Maar ook naar de grootte van een bedrijf; Een grens van 70 nge wordt veelal gehanteerd als maat voor een volwaardig bedrijf. De Nederlandse grootte-eenheid (nge) is een reële economische maatstaf die gebaseerd is op het brutostandaardsaldo (bss, opbrengsten minus bepaalde specifieke kosten). Het is een maat waarmee de economische omvang van agrarische activiteiten wordt weergegeven (bron: www.lei.wur.nl).

De veehouderijen in Zundert betreffen voornamelijk varkenshouderijen en rundveehouderijen. In de gemeente liggen twee IV-bedrijven die op grond van de provinciale Verordening Ruimte in aanmerking komen voor een ontheffing voor een groter bouwblok dan 1,5 ha. In onderstaande afbeelding is de ligging van de veehouderijen weergegeven in het plangebied. In het plangebied liggen meerdere boomteeltgebieden, die staan weergegeven in afbeelding 3.6 in paragraaf 3.3.3.

Afbeelding 4.7

Veehouderijbedrijven in de gemeente Zundert.

Huidige planologische situatie

In het buitengebied van Zundert gelden verschillende bestemmingsplannen. Voor het deel van het buitengebied van de voormalige gemeente Zundert geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Zundert 1997' en voor de voormalige gemeente Rijsbergen geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Rijsbergen' uit 1977. Ook geldt er nog een apart bestemmingsplan voor niet-agrarische bedrijven in de gemeente en geldt er nog een aantal, minder omvangrijke (vaak perceelsgerichte) bestemmingsplannen.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied Zundert' zijn binnen de Agrarische hoofdstructuur globaal begrensde bouwblokken opgenomen binnen de gebiedsbestemmingen. In de voorschriften van dit plan zijn maximale maten en mogelijkheden verbaal geregeld. Binnen de GHS zijn agrarische bouwblokken ingetekend en zijn in de voorschriften maximale maten en gebruik geregeld.

In het bestemmingsplan buitengebied van de voormalige gemeente Rijsbergen zijn de aanwezige agrarische bedrijven in principe voorzien van een begrensd agrarisch bouwblok. In dit bestemmingsplan is een regeling opgenomen die het mogelijk maakt om agrarische bedrijfsgebouwen (dus ook kassen), vrijelijk te vestigen binnen de bestemming 'agrarisch gebied vrije vestiging'. Binnen deze bestemming zijn geen vooraf bepaalde bouwblokken aanwezig. De agrarische bedrijfsvorm en/of omvang worden niet geregeld. Elke agrarische bedrijfsvorm is toegestaan.

Autonome ontwikkeling

Aangezien het bestemmingsplan een looptijd heeft van minstens 10 jaar, is het voor dit MER relevant om te bepalen hoe de intensieve veehouderij en boomteeltsector zich autonoom zullen ontwikkelen. Als ijkjaar voor de autonome ontwikkeling is 2021 genomen.

Met name is vervolgens van belang een zo goed mogelijke inschatting te maken van de groei die dit met zich mee brengt in het buitengebied van de gemeente Zundert. Hieronder wordt ingegaan op de trends tot nu toe. Dit vertaalt zich in een redelijk te verwachten omvang van de veehouderij en boomteeltsector in Zundert in 2021.

Trend Zundert afgelopen jaren

Via de interactieve CBS website (Statline) is voor de gemeente Zundert de trendmatige ontwikkeling van de veehouderij en de boomteeltsector verkregen.

Uit de trend wat betreft veehouderij in bijlage 1 is op te maken dat in de afgelopen jaren het aantal melk- en fokvee en vlees- en weidevee ongeveer gelijk is gebleven. Het aantal varkens is na een daling gestegen naar hetzelfde niveau als begin 2000 en het aantal kippen is afgenomen. In Zundert is schaalvergroting (combinatie van afname van bedrijven en toename van dieren aantallen per bedrijf) aan de orde.

Uit de trend wat betreft de boomteeltsector in bijlage 2 is te zien dat het aantal bedrijven met tuinbouw onder glas en in open grond de laatste jaren is afgenomen. Echter is het totaal aantal hectare tuinbouw onder glas en in open grond door schaalvergroting de laatste jaren toegenomen. Het totaal aantal hectare tuinbouw onder glas en open grond is via de interactieve CBS website (Statline) op te delen in drie categorieën; tuinbouwgroenten, bloemen en sierplanten en blijvende teelt. Voor de boomteeltsector zijn met name de categorieën bloemen en sierplanten en blijvende teelt van belang. Voor beide categorieën is op te maken dat er de afgelopen jaren een duidelijke groei in het aantal hectares plaatsvindt. Uit de gegevens uit de Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert blijkt ook dat de containerteelt in omvang is verdubbeld in de periode 1996-2007.

Trend 2021 = Referentiesituatie = huidige situatie + autonome ontwikkeling

Op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, de wet- en regelgeving (milieu, mest, huisvesting) en de verwachte economische ontwikkelingen van de intensieve veehouderij en boomteeltsector in Nederland en Noord-Brabant, worden de volgende trends verwacht voor de periode tot 2021:

- verdere daling van het aantal veehouderijlocaties, stabilisatie van de veestapel, alle stallen voldoen aan de maximale emissiewaarde uit de AMvB Huisvesting (uiterlijk 2013);
- verdere daling van het aantal boomteeltlocaties en een groei van 25% van de omvang in areaal. Deze groei is geconcentreerd in het boomteeltontwikkelingsgebied (BOG), zoals geformuleerd in de provinciale Structuurvisie.

4.2

VOORGESTELDE ALTERNATIEVEN

Het MER kan niet volledig worden beperkt tot de m.e.r.-plichtige onderdelen, maar een zeer duidelijke focus op de ontwikkelingsruimte voor de veehouderij en de boomteeltsector ligt voor de hand. Het MER richt zich op het beschrijven en vergelijken van de mogelijke ontwikkelingen van de veehouderij en de boomteeltsector (alternatieven).

Hiertoe worden in eerste instantie de milieu- en planologische beleidsruimte in beeld gebracht. De milieuruimte- en planologische beleidsruimte vormen de basis van de invulling van de alternatieven. Binnen deze ruimte worden de effecten van een mogelijke ontwikkeling van de veehouderij en boomteeltsector volgens drie alternatieven (zie hierna) verkend. Voor de ontwikkeling van de boomteeltsector zijn alternatieven geformuleerd die de bestuurlijk/politieke discussie op gemeentelijk en provinciaal niveau kunnen voeden met milieu-informatie (zie tekstkader).

BOOMTEELT: OPPERVLAKTE, LIGGING EN INTENSITEIT

Voor het formuleren van alternatieven voor boomteelt zijn drie zaken van belang:

1. oppervlakte: de ruimte qua oppervlakte die geboden wordt;
2. ligging: waar in de gemeente die ruimte geboden wordt;
3. intensiteit: de aard van de teelten, dus welke teeltvoorzieningen de boomtelers mogen toepassen.

Uit de *Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied* blijkt dat de gemeente Zundert enerzijds het boomteeltontwikkelingsgebied (BOG) uit de provinciale *Structuurvisie* wil aanpassen door kwetsbare gebieden (bijvoorbeeld beekdalzones, kernrandzones, GHS etc.) uit het BOG te halen. Anderzijds wil de gemeente Zundert de boomteelt per saldo meer ruimte geven door het BOG uit te breiden met AHS+ gebied. Verder wil Zundert daarbinnen meer ruimte bieden voor pot- en containervelden (maximaal 500 hectare) en ondersteunende kassen (maximaal 175 hectare).

In het MER zullen, naast de referentiesituatie (zie paragraaf 4.1), drie alternatieven worden berekend waarbij gevarieerd wordt met de intensieve veehouderij en de boomteeltsector. Bij het alternatief "sterke groei" zal bovendien een groei van de rundveesector worden ingecalculeerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de voorgestelde alternatieven die in het MER worden beschreven.

Tabel 4.1

Overzicht te onderzoeken alternatieven.

Alternatief	Beschrijving
Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	Boomteelt Geen toename van de boomteelt, maar stabilisatie. Afname van boomteelt in beekdalzones, kernrandzones en GHS, maar groei in het BOG. Per saldo nulgroei. Intensieve veehouderij Afname IV door stoppen bedrijven < 40 nge, en <70 nge in kwetsbare zones (extensiveringsgebied, in Wav-zones en kernrandzones).
Alternatief beperkte groei	Boomteelt Als MMA maar met toename boomteelt met 25% (waaronder pot- en containerveld en glas) in BOG en AHS+. Is gelijk als referentie, echter de ligging is anders, want met aangepast BOG (voorstel gemeente). Intensieve veehouderij Als referentie, maar de productieruimte van de stoppers wordt geheel toegekend aan de groeiers in verwevingsgebied (voor zover dit mogelijk is binnen geurcontouren en bouwblok).
Alternatief sterke groei	Boomteelt Toename boomteelt in BOG en in AHS+, met uitbreiding van pot- en containervelden en ondersteunend glas tot maximaal 500 hectare pot- en containerveld en 175 hectare glas. Intensieve veehouderij Intensieve veehouderij conform "alternatief beperkte groei", maar ook toename rundvee met 10%.

HOOFDSTUK

5 Beoordelingskader

5.1 STUDIEGEBIED

Bij de beschrijving van de mogelijke effecten voor de verschillende thema's zal sprake zijn van een groter beïnvloedingsgebied dan het plangebied voor het nieuwe bestemmingsplan, omdat er ook sprake kan zijn van mogelijke effecten buiten het plangebied. Veelal zal de gehele gemeente Zundert het studiegebied voor de effectbeschrijving zijn. Daar waar relevant (bijvoorbeeld voor het thema ammoniakdepositie op bos- en natuurgebieden) zal het studiegebied worden uitgebreid met gebieden buiten Zundert.

5.2 PLANHORIZON: REFERENTIEJAAR

Omdat het bestemmingsplan een looptijd van minstens tien jaar zou moeten omvatten, geldt als planhorizon – en dus als referentiejaar – de situatie anno 2021.

5.3 BEOORDELINGSCRITERIA

De ontwikkelingen van de intensieve veehouderij en boomteeltsector die mogelijk worden gemaakt door het bestemmingsplan buitengebied leiden tot effecten op het milieu. Deze hoeven niet altijd negatieve effecten te zijn, maar deze kunnen ook positieve effecten zijn. In onderstaande tabel is weergegeven welke thema's worden beschreven en of deze wel of niet relevant zijn voor de intensieve veehouderij en boomteeltsector.

Tabel 5.2

Thema's voor beoordeling in
MER

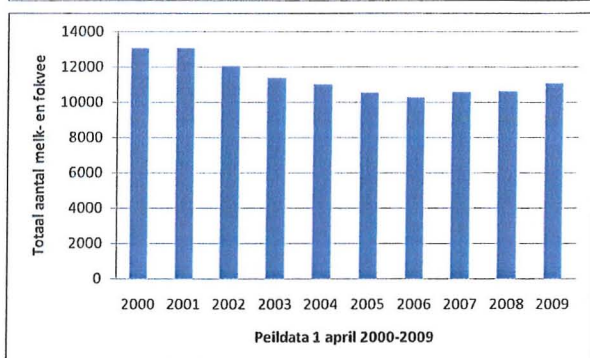
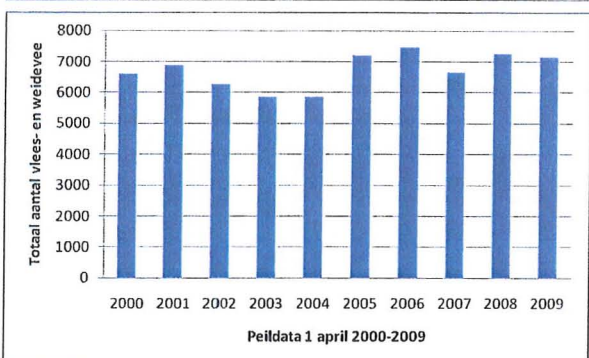
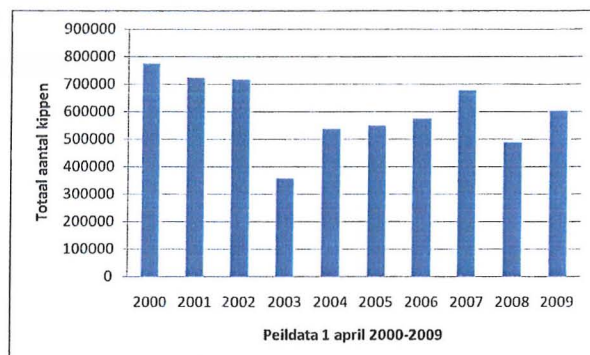
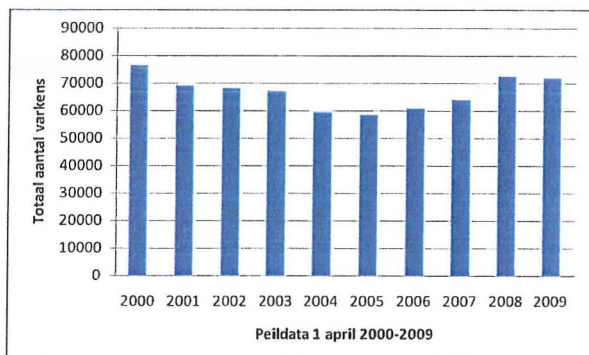
Aspect	Criterium	Intensieve veehouderij	Boomteeltsector
Natuur	Ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden, Wav-gebieden en overige natuur	Relevant Stalemissies dragen bij aan ammoniak- en stikstofdepositie	Niet relevant Geen ammoniak- en stikstofdepositie
	Soortbescherming Flora- en faunawet	Niet relevant Informatieplicht schuift door naar meer concrete initiatieven	Niet relevant Informatieplicht schuift door naar meer concrete initiatieven
	Barrièrewerking en ruimtebeslag	Niet relevant In het buitengebied is eventuele uitbreiding van IV beperkt tot bestaande bouwblokken	Relevant Vanwege grote bouwvlakken en mogelijke uitbreiding daarvan

Geur	Geurhinder	Relevant Stalemissies leveren bijdrage aan geurhinder	Niet relevant Teelt resulteert nauwelijks in waarneembare geurhinder
Fijn stof	Overschrijding fijn stof emissienormen	Relevant Toename vrachtverkeer en eventueel pluimveehouderij	Relevant Toename vrachtverkeer
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Beïnvloeding landschappelijke patronen/objecten en elementen	Relevant Verstening door IV ontwikkelingen	Relevant Verglazing, plastificering en containerschering door boomteelt ontwikkelingen
	Beïnvloeding van historische landschappelijke patronen/objecten en elementen	Relevant CH-patronen ondervinden invloed van verstening/bouwmassa	Relevant CH-patronen ondervinden invloed van verglazing/bouwmassa
	Beïnvloeding van de archeologische waarden	Relevant Bij aanleg van funderingen en mestkelders	Relevant Bij aanleg van funderingen, bergingsbassins en verhardingen
Licht	Lichthinder op natuur en mensen	Niet relevant Licht treedt nauwelijks naar buiten uit stallen en installaties	Niet relevant Nauwelijks teelt van glasgroenten en snijbloemen met assimilatiebelichting
Geluid	Geluidshinder bij geluidsgevoelige categorieën: bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden	Relevant Vanwege geluidsemissie van ventilatiesystemen	Niet relevant Teelt resulteert nauwelijks in waarneembare geluidshinder
Bedrijfsschade	Ammoniakdepositie op bouwteeltgewassen en potplanten	Niet relevant Geen sprake van boomteeltgewassen in bedrijfsvoering	Relevant Ammoniakdepositie uit o.a. IV kan effect hebben op boomteeltgewassen
Verkeer	Gevolgen voor verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid	Relevant Toename van vrachtverkeer op plattelandswegen	Relevant Toename van vrachtverkeer op plattelandswegen
Water & Bodem	Beïnvloeding van de bodemstructuur en geomorfologie	Relevant Eventuele uitbreiding van stallen	Relevant Eventuele uitbreiding en nieuwvestiging in de boomteeltsector en bewerking van de bodem
	Beïnvloeding van het grond- en oppervlaktewatersysteem	Niet relevant Uitgangspunt is waterneutraal bouwen	Relevant Vanwege verhardingen en grote bouwblokken en mogelijke grondwaterafhankelijke systemen als gietwater

	Beïnvloeding van de bodemkwaliteit en grond- en oppervlaktewater kwaliteit	Niet relevant Vanwege vergunningeisen als vloeistofdichte vloeren geen effect	Relevant Gebruik meststoffen en pesticiden in combinatie met uitspoeling
Gezondheid	Effecten op gezondheid	Relevant Vanwege zoönosen en fijn stof	Niet relevant Vanwege geconditioneerde gewasbescherming uit te sluiten

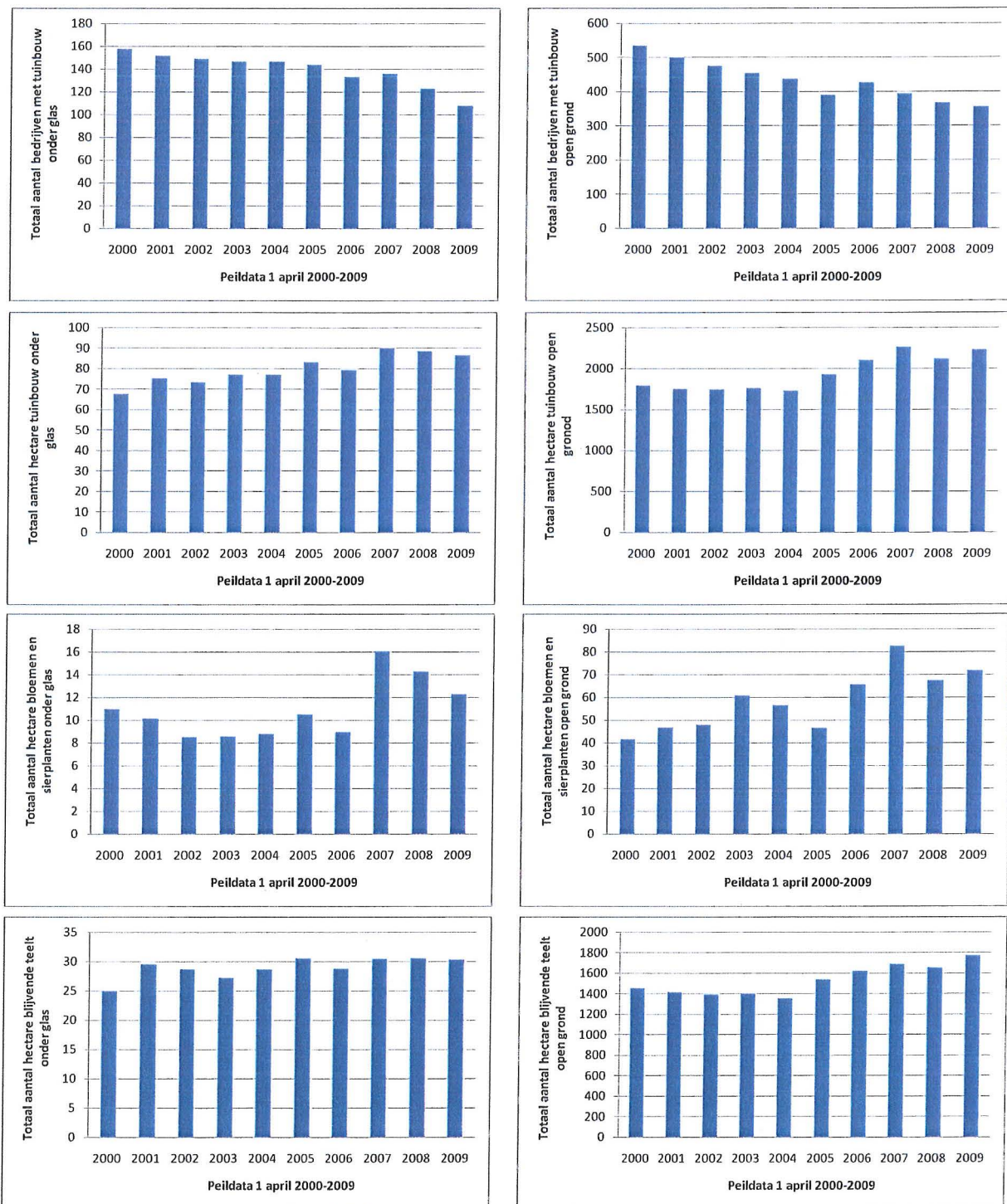
BIJLAGE 1

Trendmatige ontwikkeling veehouderij

BIJLAGE 2

Trendmatige ontwikkeling boomteeltsector

Hierboven staan de gegevens uit Statline. Hieronder staan de gegevens uit de *Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert* (ARCADIS, mei 2009).

Jaar	Totaal	Bos en haag	Park en laan	Vrucht bomen	Rozen	Sier conif.	Sier heester	Vaste plant	Container veld
1996	121.744	102.141	5.898	30	20	5.335	7.960	360	4.161
1997	138.084	115.701	6.281	37	102	5.565	9.355	1.043	4.822
1998	135.153	111.710	5.264	47	48	7.245	9.667	1.172	6.917
1999	140.025	114.770	5.150	37	108	7.506	10.862	1.592	6.119
2000	146.724	115.250	10.247	27	127	7.727	11.633	1.713	7.555
2001	142.970	115.360	6.564	51	12	7.723	11.775	1.485	6.402
2002	141.694	107.375	11.304	2	14	7.799	12.611	2.589	6.801
2003	141.054	107.758	9.859	2	14	7.796	13.638	1.987	8.944
2004	135.904	105.021	8.498	-	140	7.609	13.195	1.441	8.134
2005	155.148	117.833	11.285	-	70	8.225	16.113	1.622	7.789
2006	152.502	113.926	15.246	526	985	9.097	10.857	1.865	8.566
2007	158.972	113.080	19.634	3.516	130	7.246	10.216	5.150	8.169

BIJLAGE 3

Literatuurlijst

ARCADIS, 2009: *Beleidsuitgangspunten per thema bestemmingsplan buitengebied Zundert*

ARCADIS, 2009: *Ontwikkelingsvisie boomteeltontwikkelingsgebied Zundert*

Gemeente Zundert, 1997: *Bestemmingsplan "Buitengebied Zundert 1997"*

Gemeente Rijsbergen, 1977: *Bestemmingsplan Buitengebied Rijsbergen 1977*

LEI en CBS, juli 2010: *Land- en tuinbouwcijfers*

Provincie Noord-Brabant, 2005: *Reconstructieplan De Baronie*

Provincie Noord-Brabant, 2003: *Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij*

Provincie Noord-Brabant, 2008: *Kaart Wet ammoniak en veehouderij (cdrom)*

Provincie Noord-Brabant, mei 2010: *Verordening ruimte fase 1*

Provincie Noord-Brabant, juni 2010: *Verordening ruimte fase 2*

Provincie Noord-Brabant, 1 oktober 2010: *Structuurvisie Ruimtelijke Ordening*

SenterNovem, 2007: *Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij*

<http://statline.cbs.nl/statweb/> 7 januari 2011

Colofon

NOTITIE REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU MER BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBOED GEMEENTE ZUNDERT

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Zundert

STATUS:

Definitief

Auteur:

Jordy Houkes

GECONTROLEERD DOOR:

Richard v.d. Boogaard

VRIJGEGEVEN DOOR:

Frans Dotinga

1 februari 2011

075308801.0.2

ARCADIS NEDERLAND BV

Utopialaan 40-48

Postbus 1018

5200 BA 's-Hertogenbosch

Tel 073 6809 211

Fax 073 6144 606

www.arcadis.nl

Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.